

Винахід стосується сільського господарства, консервування і захисту рослин і їх частин у виноградарстві і садівництві, зокрема замазок для прищеплення рослин і може бути використаний для обробки прищеп і саджанців до стратифікації і перед висадкою в ґрунт.

Відомий склад для парафінування прищеп "Вопарет" [Деклараційний патент №21405 А, МПК6 А01N3/04. Заявл. 11.05.1994р. №94052960, Бюлетень №2 1998р.], який містить: озокерит 72,0-78,0%, поліетилен 1,0-1,3%, технічний парафін 5,0-7,0%, воскомасу 16,0-18,0%.

Відомий сплав для обробки прищеп і саджанців, що містить петролатум, парафін нафтовий і нафтенат міді [Авторське свідоцтво ССРСР №1761078 "Состав для защиты прививок и саженцев". Н.И.Мелешко, Е.Г.Подгорный, Н.В.Блинда Н.Ф.Дячук и О.Г.Шемеляк. Бюллетень №34 1992г.]. Склад сплаву: петролатум 44,0-46,0%, парафін нафтовий 39,0-41,0%, петролатумний церезин 9,8-10,0%, озокерит-сирець 4,5-5,5%, нафтенат міді - решта.

Але вміст в сплаві озокериту-сирцю (4,5-5,5%) обумовлює його темний колір. Крім цього при висадці саджанців у відкритий ґрунт сплав стікає при температурі навколишнього середовища +50°C, оскільки температура каплепадіня сплаву не вища +65°C. Низька пластичність і липкість сплаву викликає розтріскування плівки ще до появи пагінця. Тобто відомий сплав має незадовільні захисні властивості і недостатню ефективність.

В основу винаходу поставлено завдання розробити сплав для обробки прищеп і саджанців в якому введення нових компонентів і нове їх співвідношення забезпечило би світліший колір, кращі фізико-хімічні показники, що дозволило би сплаву не стікати з прищеп при температурі навколишнього середовища +50°C, плівці не розтріскуватися раніше заданого часу, що дозволило би підвищити вихід саджанців.

Поставлене завдання вирішується тим, що восковий сплав для обробки прищеп і саджанців, що містить петролатум, парафіновмісний компонент і нафтенат міді, згідно з винаходом, він як парафіновмісний компонент містить парафін нафтовий або гач дистилятний або їх суміш в співвідношенні 2:1, і додатково містить поліетилен або віск поліетиленовий, каніфоль при наступному співвідношенні компонентів, мас. %:

Петролатум	32-55
Парафін нафтовий або гач дистилятний або їх суміш у співвідношенні 2:1	45-65
Поліетилен або віск поліетиленовий	0,1-1,5
Каніфоль	0,5-2,0
Нафтенат міді	решта.

Це дозволяє підвищити адгезійні властивості сплаву, пластичність, якість вологоізоляційної плівки. Сплав має світло-коричневий колір, не стікає з прищеп і саджанців і не розтріскується раніше заданого часу. Це підвищує ефективність, тобто збільшує вихід саджанців.

Для одержання воскового сплаву для обробки прищеп і саджанців перед висадкою їх у відкритий ґрунт були використані:

- Петролатум ТУ У 00152307.027-96
- Парафін нафтовий ГОСТ 23683-89
- Гач дистилятний ТУ У 02071010.033-97
- Поліетилен ГОСТ 16337-77
- Віск поліетиленовий
- Каніфоль ГОСТ 19113-84
- Нафтенат міді ГОСТ 9549-60

Визначали фізико-хімічні показники воскового сплаву згідно ТУ У 00136768.082-2002:

1. Зовнішній вигляд	Візуально
2. Вміст води	ГОСТ 1547
3. Температура каплепадіня	ГОСТ 67°3
4. Глибина протікання голки при температурі 25°C і навантаженню 100г (пенетрація)	ГОСТ 11501
5. Вміст водорозчинних кислот і лугів	ГОСТ 6307
6. В'язкість кінематична при 100°C	ГОСТ 33-2000.

Суть винаходу підтверджується прикладами конкретного виконання

Приклад 1-5. Восковий сплав був приготовлений механічним перемішуванням розплавлених компонентів на протязі 2-3 годин і наступним охолодженням. Співвідношення компонентів наведено в таблиці 1.

Таблиця 1

Приклади Компоненти, мас.%	1	2	3	4	5
Петролатум	32	38	43	50	55
Парафін нафтовий	43,2	40,0	55,3	-	42,8
Гач дистилятний	21,8	20,0	-	48,6	-
Поліетилен	-	-	0,5	-	0,1
Віск поліетиленовий	1,5	1,0	-	0,8	-
Каніфоль	1,4	0,8	1,0	0,5	2,0
Нафтенат міді	0,1	0,2	0,2	0,1	0,1

Одержаний восковий сплав має показники наведені в таблиці 2.

Таблиця 2

Фізико-хімічні показник воскового сплаву для обробки прищеп і саджанців

Приклади Показники	1	2	3	4	5
1. Зовнішній вигляд	Однорідна маса світло-коричневого кольору	Однорідна маса світло-коричневого кольору	Однорідна маса світло-коричневого кольору	Однорідна маса світло-коричневого кольору	Однорідна маса світло-коричневого кольору
2. Вміст води	Відсутня	Відсутня	Відсутня	Відсутня	Відсутня
3. Температура каплепадіння, °С	72	71	70	75	67
4. Глибина проникання голки при 25°С і навантаженні 100г (пенетрація)	14	16	20	24	30
5. Вміст водорозчинних кислот і лугів	відсутні	відсутні	відсутні	відсутні	відсутні
6. В'язкість кінематична при 100°С, сСт	8,2	8,0	7,5	7,9	7,3

Приклад 6. Саджанці на 20-30см закурюються в розплавлений сплав, температура якого 80-82°С на 1-1,5сек після чого опускаються зразу ж у холодну воду на всю довжину, яка оброблена сплавом. Готові саджанці висаджують у відкритий ґрунт.

Виробничі дослідження показали, що обробка саджанців новим сплавом забезпечує підвищення виходу саджанців винограду на 15,5% в порівнянні з прототипом.

Восковий сплав для обробки прищеп і саджанців є речовиною мало небезпечною. Відповідно до ГОСТ 12.1.007 відноситься до 4-го класу безпеки. Восковий сплав не гідролізується, не піддається окисленню і полімеризації. В умовах виробництва і застосування стічні води не утворюються, ґрунт не забруднюється.